

Mrak momenti

BIDERMAJER leti pravo ka meni.

Nalazim se na venčanju, na Prins Edvard Ajlendu. Crkva je prelepa. Venci od bršljana i vrpci ukrašavaju drvene klupe. Služba je da izgrickaš nokte, jer sveštenik, star i luckast, zaboravlja mladino ime. Mladoženja je najbolji drug mog dečka. Ovaj događaj je vrlo bitan za mog dečka. Ne samo što je on ceremonijalmajstor, već je uzbuden što će svi njegovi prijatelji konačno upoznati njegovu devojku. Mene.

Ja sam, s druge strane, brinula zbog ovog venčanja – da li će se dopasti njegovim prijateljima? Da li će veći deo proslave provesti sama, dok on obavlja dužnosti ceremonijalmajstora? Da li će upoznati špicoliku bivšu devojku? Da li će ljudi pitati kada ćemo da se venčamo?

Nije trebalo da se brinem. Njegovi prijatelji su divni, prihvataju me kao da sam jedna od njih. Hrana je izvrsna. Među prisutnima nema špicolike bivše devojke. Prijem je sladak – održava se u starom ambaru koji je u vlasništvu jednog prelepog odmarališta. Ali, evo nas; meni najmanje omiljen trenutak na venčanjima. Bacanje bidermajera.

„Ajmo, neudate dame”, navaljivao je moj dečko samo nekoliko tre-nutaka ranije. „Izađite na podijum za igru sa vašim bejzbol rukavicama.” Žene se međusobno tiskaju u žurbi da nađu dobru poziciju – najstarije imaju četrdeset, a najmlađe jedanaest godina. Krijem se iza jednog od stubova ukrašenih cvećem i venčićima.

„Ejmi? Gde si? Izađi odatle”, grmi moj dečko u mikrofon. „OK, na-rode, moja devojka je izgleda malko stidljiva. Jedna visoka, plave kovrdžave kose. Verovatno crveni. Da li iko zna gde je? Ejmi?”

Nečiji gadni stari ujak, brade umrljane mrvicama kolača, ugura me na podijum za igru, što znači da se sada nalazim na meti bidermajera.

Gledam gomilu žena ispred sebe, okreću se da vide koja će da uhvati buket. Usana stegnutih od razočaranja, obraza rumenih od stida, očiju svetlucavih od radoznalosti. Nežne roze ruže, šlajer i bršljan prave divan, visoki luk preko prostorije. Žene se istežu za buketom, pokušavajući da dosegnu prstima trake van njihovog domašaja. Moj dečko – koji još uvek drži mikrofon – gleda cvetuću putanju. Na licu mu je nada.

Čujem ga kako me doziva u znak ohrabrenja. Gledam u bidermajer. Pozamašna raspuštenica pada na zemlju, okliznuvši se na uglačan pod. Jeden prst okrznu drške cveća, što skrenu bidermajer dovoljno da leti pravo prema mojim grudima. Kao stravični golub pismonoša. Sve se de-šava usporeno. Neću morati da se istežem da bih ga ščepala. Mogu

da osetim miris ruža. Ispred lica su mi. Padaju mi u ruke, samo što mi ruke nisu tu. Gde su mi ruke? Pored tela? Šta će tamo? Podigni ih. Uhvati tu glupost. To je ono pravo što treba da uradiš. To je jedino što treba da uradiš. Bidermajer mi se mrvi pred nogama. Buljim u njega. U prostoriji je muk.

Ništa se ne dešava. Usta su razjapljena. Ukočena sam. Mlada žena u karaninacžutoj haljini, koja joj je prevelika, pita me da li će da ga podignem. Užasnuto je gledam.

„Zašto ga ja prosto ne bih uzela?”, kaže. Saginjući se, ona kida cveće pod mojim stopalima.

„Mislim da je ovo odgovor na moje pitanje”, govori moj dečko, a muzika počinje da svira.

*

USTANI. JEDI. ISTUŠIRAJ SE. PIŠKI. Idi na posao. Radi. Pij kafu. Jedi. Vrati se s posla. Jedi. Seri. Spavaj. Ponavljam dok ti se ne smuči. Sve to, većinu dana, mehanički radimo. Ne da bismo bili kao mašine. Mi volimo svoje navike. Međutim, posebnu priliku, po definiciji, predstavlja dan koji nije kao svaki drugi. Zaboravite na svoje uske i dugačke farmerke i papuče; ovo je *Miu Miu* da obori s nogu, sprej za potamnjivanje kože, dan za sređivanje kose. Sve je pojačano – tajnovitost, osećanja i očekivanja. Imate krupne planove. Sanjate velike snove.

U posebnim prilikama, dobijate voljno da se otkačite. Obuci tu prelepú, crnu, svetlucavu haljinu koju si kupila iz obesti. Dekolte je možda napadan, ali čoveče, izgledaš kao avion. Dok si još u tom fazonu, nabaci sa sebe bakine bisere. Rezerviši mesto u najraskošnijem lokalu u gradu. Podigni mnogo para sa štedne knjižice. Ma, idi u minus ako hoćeš. Samo jednom se živi.

Ovo je vreme kada smišljamo ekstravagantne izjave o ljubavi i sudbini. Vreme za velike gestove. U srednjoj školi, to je značilo – majice sa kratkim rukavima sa vlastitim imenom i pice u obliku srca za Dan zaljubljenih, sa posvetom: „*When the moon hits your eye like a big pizza pie, that's amore*”⁴. A sada, što smo stariji, gestovi sve češće poprimaju oblike *i-Pod-a*⁵ i karata za mjuzikl *Mamma Mia*.

Zasigurno najbolji deo neke posebne prilike je taj savršeni, sićušni, krhki mehurić nade. Trenutak kada pomisliš: *Možda mi se danas dogodi nešto prelepo.* Izlaziti, možda sanjati. Avaj...

*

15. FEBRUAR 2001, 1.33 UJUTRU

Dobro. Pomislih da je malo previše zakazati prvi sastanak na Dan zaljubljenih. Ali, moram priznati, bila sam podstaknuta Džordžovim nemačkim akcentom. Volim akcente (nemački mi nije baš na prvom mestu, ali zaista, bilo koji akcenat može da posluži). U svakom slučaju, zvučao je fino i sâm je odabrao restoran. Zašto da ne, je l' tako? Našli smo se na tom kul mestu, koje je kinesko-francuski miks. Sjajna klopa, sjajan ambijent. A Džordž je, pošto je Nemac, visok, plav i zgodan. Naložila sam se na ovaj sudar.

Krećemo sa neobaveznim časkanjem. Smejemo se, čak i malo flertujemo, ali nakon sat vremena, on počinje da me zasipa pitanjima. I to ne bilo kakvim pitanjima. Čudnim pitanjima. „Kako ze ozecaš po pitanju jafnog tranzporta?” Uh, dobro. „Da li fiše foliš akfarele ili ulje na platnu.” Dobro je ulje.

Gospodin Dvadeset Pitanja nije zadovoljan mojim odgovorima, pošto čim stignu naše *soba nudle*⁶ sa proprženim ananasom i polupresna pekinška patka, on spušta svoje štapiće. „Izfini, ali nizmo ze baš najbolje zlošili.” Sedim tamо, nema. Onda savija salvetu i izjavljuje: „Zaztanak je završen.” Ljudi bulje. To je sve što kaže. To je to. On ustade, ščepa svoj kaput, kratko mi se nakloni za laku noć – *nakloni* – i ode.

Nikada ne zaboravi prijatelja,
posebno ako ti je i dužnik.
Srećni brojevi 4, 5, 9, 15, 28, 29

Smatram da je to s jedne strane smešno. Mislim, morate se diviti muškarcu koji je tako neposredan.

Ali ne mogu mu oprostiti što me je ostavio da pocistim sto.

Hvala bogu na Džen i Ket. Zovu me na mobilni dok pa kujem obrok za poneti, i odvlače me u *Souz Del* na martini. Džen je upravo pobegla sa sastanka sa tipom koji manično grize nokte i mrzi svoju

majku. Is kese pod stolom jedemo pekinšku patku, smejemo se i bol zbog naših sastanaka utapamo u piću.

Sada ležim u krevetu sa barmenom. *Plus ça change*⁷...

*

„MEDI! KAKO JE PROŠAO VELIKI SASTANAK?“

Mirno veče sa prijateljima je najbolji tonik posle napornog dana.
Srećni brojevi 6, 11, 14, 22, 24, 35

„O, Džen, bilo je grozno.“

„Zašto? Šta se desilo?“

„Pa ovako. Ispalniram ti ja prelepnu večeru, znaš? Za proslavu prvih mesec dana veze. Znam da je to ljiga i molim te nemoj ponovo da me smaraš. To je bilo nešto posebno. Trebalo je da bude nešto posebno – Džoš nikad ranije nije bio kod mene, tako da je to bila...“

„Prilika da pokažeš kako možeš biti sjajna kuvarica, domaćica i ljubavnica?“

„Da.“

„Nastavi.“

„I tako ti on stiže. I donosi mi divan buket cveća. Bele rade. Odlažem njegov kaput i idem u kuhinju da mu donesem čašu vina. Dok sipam vino, čujem ga kako iz dnevne sobe više: ‘Sranje!’ Džen, Gas ga je ujeo.“

„Ne. Stvarno?“

„Da. Moje glupo, glupo kuće...“

„Čije je lepo ponašanje trebalo da ukaže na to kako ćeš biti brižna majka.“

„Tačno. Taj blesan je Džošu malo nagnječio ruku.“

„Do krvi?“

„Ne. Hvala bogu.“

„Šta si uradila?“

„Tur sam mu isprašila.“

„Nije li to malo prebrzo za proslavu prvih mesec dana?“

„Ha, ha. Zatim, večeramo. Sve je baš kako treba.“

„Ima još?”

„Da. Postaje gore. Ništa nisam spalila i delovalo je da je Gas prihvatio Džoša, njušeći mu pantalone i ležeći mu kraj nogu. I do tada beše prestao da reži čim bi se Džoš pomerio.” „Zašto nisi ostavila Gasa u spavaćoj sobi ili tako nešto?”

„Džen, moj pas mora da se složi sa mojim dečkom. Ne mogu da zaključavam Gasa svaki put kad Džoš navrati. Ele, posle večere se mazimo na kauču. Džoš mi miluje nogu, a ja odmaram glavu na njegovom ramenu. Lepo je. Baš kao što sam zamišljala. Onda Gas skače i smešta se Džošu u krilo. Savršeno je.”

„Pa, dobro. Znači najzad su se složili.”

„Ne. Posle nekoliko minuta, Gas skače dole, beži, a Džoš kaže: ‘Tvoj pas mi se upravo posrao u krilo.’”

„Ne! Medi.”

„Da. Tako da je sa nama svršeno. Mesec dana. Gotovo.”

„Šta? Zašto? Sigurna sam da to Džošu nije bilo ništa strašno.”

„Ne razumeš. Ne mogu više da se zabavljam sa Džošom.

Gotovo je. Moj pas ga ne voli. Kraj.”

„Mislim da je Gas pokušavao da ti kaže da ne slaviš mesec dana zabavljanja.”

„Mrzim te.”

SUZETI JE DVADESET PRVI ROĐENDAN.

Pre dve nedelje lepi Les je pozvao da izadu. Les je krupan, razvijen tip sa borama oko očiju, i prijatelj je jednog od Suzetinih kolega. U poslednje vreme, počinjala je da ga bolje upoznaje. On živi u njenom kraju i dvaput je naletela na njega. Šetao je svoju kuću Mazu, i njoj se svidelo kako je

pozdravlja druge šetače pasa. Naklonom i osmehom. Kada ga je pre dve nedelje prvi put videla u majici kratkih rukava, Suzet se naježila. Ne samo da ima mišićave ruke, već mu je na desnom bicepsu tetovaža koja predstavlja, kako je shvatila, indijanski simbol radosti.

Kada je Les upita da izadu, Suzet mu reče da je baš tog dana koji beše izabrazao, njen rođendan. „Odlično”, reče on. „Ulepšaću ga.”

Da, molim te, misli Suzet.

Na dan njenog rođendana, Suzet ustaje rano jer ima zakazano kod manikira. Dok je u kadi, depilira bikini liniju i upušta se u sređivanje noktiju na nogama. *Ma nek ide život*, misli se, i stavlja maskaru. Nakon što je sebe častila dobrim ručkom, ide kući da se obuče za sastanak sa Lesom.

Roze lanena haljina bez leđa. Novi beli kardigan. Žuto-roze tašna sa karminom, novcem, ključevima i mobilnim. Neviđeno skupe, roze sandale sa kaišićima, koje je kupila nekoliko dana ranije. Dok prska parfem na dekolte, oglašava se zvono na vratima.

„Srećan rođendan, Suz.” Les je ljubi u obraz. Nikad nije volela to *Suz*, ali pošto silazi sa njegovih punih, poželjnih usana, Suzet je spremna da to ponovo razmotri. „Izgledaš bajno”, kaže joj. „Spremna za polazak? Sve sam smislio.”

Les otvara vrata svog nabudženog *fajerberda*. Suzet se trudi da ne primjeće bebiplavu podvezicu, koja visi sa retrovizora. Les kliznu za volan. „Prva stanica”, kaže, sijajući, „šou džinovskih kamiona.”

Suzet se kikoće dok je Les ne pogleda, u rebusu.

„Ti to ozbiljno?”

„Aha.”

„Oh. Zvući sjajno.”

Dvadeset minuta kasnije, Suzet krči sebi put preko drvenih greda koje služe kao pod u areni. Dočekaše je zvuci motora što riču do bola, smrad

mašinskog ulja i gužvanje tela. Les joj kupuje hot-dog i pivo i nalazi im mesta za stajanje.

Samo hoće da me se otrese, misli Suzet. *Večera i film. To je sve što sam želela.*

Posle dva sata spektakularnih lomova, Suzet se okreće ka Lesu. „Gubim sluh”, kaže. „Možemo li da krenemo?”

„Naravno, lutko”, kaže Les. „Nisam znao da ti je dosadno.”

Pre odlaska do kola, Suzet uranja u ženski toalet da proveri šminku i popravi haljinu. Ne želi da uplaši šefa sale bilo kog restorana u koji su se zaputili.

„Sledeća stanica je”, kaže Les, paleći auto, „iznenađenje.”

Suzetu hvata panika, kada izađu iz grada. „Gde idemo?”, pita.

„To je iznenađenje”, kaže Les. „Ne brini. Svideće ti se.”

Nakon četrdeset pet minuta na putu, Suzet je uz nemirena. „Gde idemo, Les? Stvarno. Gde?”

„Čudi me što pitaš”, odgovara. „Stigli smo.”

Suzet gleda kroz prozor. Les se zaustavlja u njivi, pored ručno rađenog znaka na kome piše *Parking za trke bagera*.

„Idemo na trke bagera?”, vrišti Suzet. „Vodiš me na trke bagera?”

„Ne, ne, ne”, uverava je on. „Ne idemo da učestvujemo u trci. Idemo da gledamo trke.”

Suzet je kod kuće u ponoć. Lanena haljina joj je umazana blatom, a štikla na jednoj sandali se odvalila. Njen beli kardigan je uništen. Izgubila je tašnu. Lice joj je umrljano suzama.

„Mogu li da uđem?”, pita je Les ispred vrata.

„Imam malo iznenađenje za tebe”, kaže Suzet, dok treska vratima za sobom.

KAKO SE ZOVE? Brajan? Brent? Mislim da počinje na „b”, a možda na „d”. Ma kako se, bre, zove?

Dijadra kasni. Trčkarajući po trotoaru u visokim štiklama i kostimu, u potpunoj je panici. Prvo, umalo beše zaboravila da joj je priateljica sredila ovaj sastanak na neviđeno, drugo, ne može da se seti njegovog imena. Preturajući po tašni da nađe mobilni, Dijadra zove svoju priateljicu. „Ćao. Dobili ste Tanjin broj”, vrti se snimak. „Ostavite poruku nakon...” Bip.

„Hej, Ti, ja sam. Idem da se nađem sa tvojim neviđenim priateljem, ali sam potpuno izbrisala njegovo ime. Možeš li me nazvati čim ovo čuješ, a ako sam već tamo, samo mi reci njegovo ime i prekini vezu, važi?”

Dejvid? Daren? Demijan?

Obrevši se u pabu, Dijadra odmah uočava svog para. Crvenokos je i ne možete ga omašiti u baru punom plavih i smeđih ljudi.

„Ćao”, ona izvuče ruku. „Ja sam Dijadra.”

„Super je što smo se upoznali”, kaže on. „Jesi dobro? Izgledaš kao da si trčala.”

„Oh, ne, ne. Samo nisam htela da previše kasnim.”

Sranje. Nije rekao svoje ime. Možda bih mogla jednostavno da ga pitam. To je u redu, zar ne? Dobro, pitaću ga. Dijadra otvara usta.

„Pa, Dijadra”, počinje njen partner. „Radovao sam se ovome. Tanja mi je dosta pričala o tebi.”

Pravilno je izgovorio moje ime. To se nikad ne dešava. Ljudi ga uvek izgovaraju „Dijadri” umesto „Dijadra”. Sranje. Da li još uvek mogu da ga pitam? Zašto Tanja ne zove?

„Pričaj mi o poslu u muzici”, podstaknu je njen partner.

Dijadra priča o svom radu u muzičkom izdavaštvu, užurbano smišlja način da ga navede da joj kaže svoje ime.

„I tako, mogu samo da prilagodim tekst ili ceo aranžman”, brblja ona.
„A sada, pričaj mi o sebi. Da li si kao mali imao neki nadimak?”

On je prostreli čudnim pogledom i onda odgovori: „Ne, a ti?”

„Uh, ne. A šta je s klijentima? Da li im, kao knjigovođa, dozvoljavaš da te zovu po imenu?”

„Zavisi. Ako žele, što da ne. Nemam nikakav problem sa tim.”

„Oh.”

U sledećih sat vremena, Dijadra i dalje pokušava da načne teme koje od njega zahtevaju da upotrebi svoje ime. Na kraju, on se izvinjava i odlazi u toalet.

Sekund pošto je zamakao za čošak, Dijadra se baca na njegovu aktovku. *Do đavola. Zaključana je. Čekaj, novčanik mu je u jakni što visi na naslonu stolice.*

Pružajući se preko stola, Dijadra mu trkeljiše po unutrašnjem džepu i uzima mu novčanik. Upravo izvlači njegovu vozačku dozvolu, kada začuje: „Šta to radiš sa mojim novčanikom?”

Dijadra želi da umre. Šta da mu kaže? Samo ne istinu. Pričali su već više od sat vremena. Prekasno je da ga pitam kako se zove.

„Hm, nisam mogla da poverujem da imaš samo trideset tri. Mislim, izgledaš mnogo mlađe i samo sam htela, znaš, da proverim. Pored toga, htela sam da vidim koji si znak u horoskopu.”

„Ovan. Ali mogla si da me pitaš”, kaže, izvlačeći joj novčanik iz znotjavog stiska.

„Onda se slažemo.” Pošto nikada u životu nije pročitala horoskop, Dijadra se usiljeno smeši.

„Da li mogu ponovo da pogledam vozačku?”, pita ga u očaju. „Želim da vidim sliku.”

Njen par bulji u nju i dodaje joj vozačku.

Stiv. *Ime mu je Stiv.* Preplavljuje je talas olakšanja. Sada će moći da uživa u njegovom društvu, a ne da se ponaša kao manjak.

„Dijadra”, kaže on. Stiv i dalje pravilno izgovara njeno ime. Možda je ovo znak. Možda je sudbina. Možda je ovo smešna priča koju može da ispriča njihovim unučićima.

A možda ne.

Stiv tutnu vozačku u novčanik i ode, obaveštivši Dijadru da on traži nekog ko je malo opušteniji.

Potrebno je više od dobrog pamćenja
za lepe uspomene.
Srećni brojevi 4, 18, 26, 28, 34, 43

*

MAJ 1984.

Matursko veče, minus 120 sati.

Još uvek bez pratnje za matursko. Tata se i dalje nudi. Misli da je smešno. Možda da zaradim ovčije beginje?

...

Matursko veče, minus 71 sat.

Presekla sam i rekla Lari i Šelin da sigurno ne idem na matursko. Nema pratnje. Ne mogu da se suočim s tim da idem sama, iako su mi mama i tata kupili haljinu iz snova, koja je bila preskupa za njihov džep. Vodenoplava, satenska, bez ramena. Šteta.

...

Matursko veče, minus 46 sati.

Lara je zvala. Zna nekog kome treba par. Fini dečko iz druge škole. Već je sve sredila, pa idem sa dečkom koji se zove Trevor. *Trevor.* Barem nije čale. Bleda sam. Možda da se sunčam sutra?

...

Matursko veče, minus 22 sata.

Baš sam crvena. Koža mi je reš pečena. Ne samo pečena, nego je preplanuli deo ogavan. Najneprijatniji momenat: mama koja me tapka alojom po *golom* telu. Kaže, biće u redu do sutra uveče.

...

Matursko veče, minus 21 sat.

Bože me sakloni. Dekolte na haljini je ispod jarkocrvene izgorele štrafte. Trougao ljiljanbele kože odmah iznad sisa. Možda jači puder?

...

Matursko veče, minus 12 sati.

Blagi. Bože. Imam šest groznica na usnama. Šest!!!! Umreću. Zaboravila da stavim aloju na usne. Izvršavam harakiri odmah. Zbogom, svete.

...

Matursko veče, minus 11 sati.

Lara mi zabranila da izvršim samoubistvo. Trevor je spremан i „potpuno odlepio“. Lara se kune da niko neće primetiti groznice. Zna trik da prikrije akne i dolazi pre maturskog da baci magiju na usne i preplanule delove.

...

Matursko veče, minus 2 sata.

Tata došo s posla. Reakcija na umazane, debele usne svoje kćeri: „Isuse, Marija i Josife! Šta si pojela. Mrtvu vevericu?“ I to *posle* Larinog bacanja „magije“. Mama ga umalo nije ubila. Ne mogu ovako sa ovim. Lara kaže da Trevor neće primetiti, ali čudno se ponaša. Stalno nestaje da telefonira iz podruma.

...

Matursko veče, minus 10 minuta.

Možda da povraćam. Bar nisam prava žrtva opeketina.

...

Matursko veče, plus 6 sati.

Ne pričam više sa Larom/Šelin.

Lara je bila u pravu. Trevor ništa nije rekao za groznice i opeketinu. Igraj. Svi bulje. „Dobra ti je ta opeketina.” „Šta joj je na usni?”

Trevor je fin. Igramo i odlazimo na žurku na plaži. Trevor ide drugim kolima. Smuva se sa drugom devojkom u drugim kolima. A ja sam sa Larom. Izgubile se nas dve. Ne možemo da nađemo žurku. Konačno nalazimo žurku. Špica, alias Lusi, kaže: „Pa, morala si da kupiš pratnju, a? Mogla si bar da nađeš nekog malo starijeg.”

Nalazim Trevora. Zahtevam odgovor. Crveni. Kaže da je *dve godine mlađi!!* Drug Larinog brata. Plaćen 30 dolara od takozvanih prijatelja da mi bude pratnja.

Došla kući plačući. Tata pravi kokice i pušta nam film. Kaže da sam ja lepa, jaka žena. Glupo, ali bolje se osećam.